et vindictā.alteꝝ superbus aufert:⁊ alterū ira-
cūdus. Esa.xlviij. Gloriā meā alteri nō dabo.
Secūdo iracūdus deo iniuriat̄:q̄a expellit cū
a quiete sue habitationis. Ps̄. Et factus est in
pace locus eiꝰ. Ira aūt turbat pacē ⁊ destruit.
Prouer.xv. Uir iracūdus prouocat rixas. Et
domū q̄ tota die moueret̄ et tremeret nll's ma-
gnus dn̄s libēter habitaret. ¶Tertio deo in-
iuriat̄ impediēdo ne legatū dei possit stare. Le
gauit enī deus pacē hominibꝰ. Joh.xiiij. Pa-
cē relinquo vobis: pacē meā do vobis. Et iō
iracundus tanq̄ excōmunicatꝰ est euitādus.
Prouer.xxij. Noli eē amicus hoī iracūdo:ne-
q̄ ambules cū viro furioso. Secundo princi-
paliter ira subtrahit ꝓximo affectū debite be-
niuolētie. Tenet̄ enī ꝓximi saluare substātiā
famā et ꝑsonā. Et ꝯtra ista cōpellit ira ad nocē
dū ꝓximo in substātia depdādo. in fama diffa
mando.⁊ in ꝑsona trucidādo. Ecci.xxvij. Ira
et furor vtraq̄ execrabilia. Quia Ecci.xxviij.
Obiurgatio ⁊ ira annihilabūt substātiā. Dicit
Arist.iij.de aīalibꝰ q̄ apis cū eijcit aculeū mo-
ritur. Et ita est moraliter de iracūdo ⁊ appetiti-
uo vindicte. Dū enī exercet maliciā suā contra
ꝓximū verbo vel ope ledēdo in substātia ꝑso-
na vel fama. ꝓximū interficit sp̄ualit̄ semetip̄m
D Job.v. Uirū stultū interficit iracūdia. ¶Ter-
tio ira subiecto ꝓprio subtrahit tria bona. Pri
mo nāq̄ destruit honestatē corꝑalis dispositio
nis. Secundo impedit ptātē naturalis rōnis.
Et tertio minuit quantitatē vitalis duratiōis.
¶Primo ergo destruit honestatē corꝑalis dispo-
sitiōis. Quātūcūq̄ enī ꝑsona sit pulchra:ira tñ
ꝯuertit oculos.gene fiunt nimis rubee vel ni-
mis pallide.gestus est tremulus.lingua cespi-
tat.et totus hō dehonestat̄. De isto loquit̄ Se
neca.ij.de ira. Nihil eque ꝓfuit iratis sicut in-
tueri deformitatē rei scʒ ire.nā in ea facies tur-
batior: ora pulcherrima fedat. toruos vultus
ex tranquillissimis reddit. linquit decor oīs
iratos. Et sequit̄. Qualē putas eē animū cuiꝰ
imago tam feda est? Ideo dicit quidā ph̄us q̄
iratis ꝓfuit aspexisse speculū vt imago reper-
cussa ostēderet hoī suā deformitatē. Hec Sene.
Idē.iij.li.de ira. Nulla facies fere quātūlibet
agitet̄ est ita turpis sicut homīs ira flagrātis.
Narrant fabule q̄ minerua aliq̄n delectata est
in musica tibiarū. Cum ergo semel insufflaret
tibias iuxta quendā fluuiū vidit buccas turpi
ter tumescētes:et statim fistulas suas proiecit.
Minerua est dea sapiētie et sapientes interdū
sūt indignātis nature. Eccs.j. In multa sapiē-
tia multa est indignatio. Contingit ergo q̄ sa-
piēs aliquis q̄n̄q̄ per motū iracūdie tangit̄.sʒ
statim si est sapiēs: cōsiderat indecētiā sui sta-
tus ⁊ alias sibi cauet. Secūdo impedit ptātē
naturalis rōnis. Iuxta illō Catonis. Impedit
ira animū ne possit cernere verū. Et ideo dia-
bolus facit sicut astutus piscator q̄n vult facil-
ter decipere pisces.turbat aquā:⁊ tūc est secu-
rus q̄ pisces non poterunt ꝓuidere rete suuʒ.
Eodē mō diabolus facit in congregatiōe qua-
cūq̄ immittit turbationē ꝑ aliquē iracundū in
totā cōgregationē.et tunc ducit eos ad pctā et
malicias excogitādas sicut sibi placet:⁊ totā cō
gregationē reddit turbatā. Dicit Arist.v.topi
coꝝ q̄ irascibilis nō imperat rōnali nisi cū fue-
rit ꝑuersa anima hoīs. Et ira est q̄n ꝑuersa fue-
rit aīa ira dn̄at̄ ⁊ nūq̄ aliaſ. Dicē etiā Arist.j.elē
coꝝ q̄ ira est cautela specialis sophiste:vt vide-
licet sociū suum prouocet ad iram. q̄a impedit
ira animū ⁊c̄. Iste sophista est diabolus. Ecci.
xxxvij. Qui sophistice loquit̄ odibilis est. Itē
dicit Arist.li.j.de aīalibꝰ q̄ ista tria coniungunt̄
ira.insipiētia.⁊ indocilitas. Et ponit exemplū
de apro agresti. Et ita est moraliter iracundus
nūq̄ bene docebit̄. Et ideo bn̄ dicit̄ Ecci.vij.
Ne velox sis ad irascēdū:q2 ira in sinu stulti re
quiescit. ¶Tertio ira minuit quātitatē vitalis
duratiōis. Animalia enī excessiua colerica sūt
naturaliter breuis vite: sicut maxime patet de
cane. Et hoc est quod dicit̄ Ecci.xxx. Zelus et
iracūdia minuūt dies:⁊ ante tp̄s senectutē ad-
ducūt. Unde antiqui dixerūt iram esse breuē
insaniā.ſm Sene.iij.de ira.eque enī impotēs
est sui decoris oblita. Hec ergo ira precipue est
cauēda que iniustū Cayn fecit:⁊ quēlibet quē
inuadit facit iniustum. Iuxta illud Jac.j. Ira
enī viri dei iusticiā nō operat̄. Unde ira meri-
to cōparat̄ cuidā gemme que vocat̄ onix: cui
male ꝓprietates attribuunt̄ in lapidario. Ad
collū enī suspēsa in egritudine.i somno lemu-
res.⁊ tristicia cūcta figurat. Multiplicat lites.
⁊ cōmouet vndiq̄ rixas. Hec gemma venit de
India ⁊ Arabia.nullā bonaꝝ virtutē vel pau-
cas habēs. Et merito designat iracundiā.que
ad nihil valet. sed sepe facit lemures.i. diabo-
licas imaginatiōes.q̄n irruit in hominē.⁊ tur-
bat cerebrū.et cōmouet rixas ⁊ lites. Prouer.
xxvij. Graue est saxum et onerosa arena.sʒ ira
stulti vtroq̄ grauior. Unde Sene.iij.de ira.
assimulat iram pestilētie.et dicit:q̄ sicut contra
pestilētiā nulla bona dispositio valet. Ira nec
cōtra iram aliqua cōpositio morū.sed tam bo-
nos mores q̄ malos corrūpit et lacescit. Sed
tñ sic in lapidario dicit̄. q̄ cōtra maliciā p̄dicte
gemme.inuenit̄ virtus alterius q̄ vocat̄ sar-
dis. in cuius presentia nō potest onix nocere.
Moraliter. Ista secūda gēma designat patiē-
tiā. Prouer.xv. Respōsio mollis frangit iram
Et Sene.iij.d̄ ira. Si amicus est qui offendit.
fecit qđ voluit. Si inimicus.fecit qđ debuit.

¶Lectio.CXXVI

b HEc et in cōsensu su
ꝑbie cū se natiōes extulissent: sciuit iu-

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-277/0296
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG